

Szerkesztési iroda:
Nagybeeskerek.

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÄIJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Égész évre ———— 24 koe
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 3 fill. —

Hirdetések

• kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1910.

XXXIX. évfolyam 88. szám.

Kedd, április 19.

A Justh-párt kritikája.

— Tisza István soproni beszéde. —

— április 19.

A politikai helyzetnek ismét egy Tisza-beszéd a szenzációja s ennek a beszédnek a főszenzációja pedig az a kemény, éles és igaz kritika, a melyet Tisza István a Justh-párttól mondott.

Mindenkinek, a kinek az ország nyugodt békés fejlődése szíven fekszik, ismernie kell Tisza kritikáját, amely leplezi a Justh-párt hatalomért gseftelő politikáját is, hogy megismerje azt a veszedelmes csoportot, amely handabandázásával meg akarja akasztani az ország fejlődését, sőt egyenesen a romlásba akarja dönteni.

Tisza soproni beszédében konstata, hogy a Justh-párt megszületése percétől fogva, a mint a függetlenségi párt kettéválásával külön egzisztenciát kezdett, két irányban élezte ki a maga működését. Egyik törekvése az volt, hogy mennél olcsóbban fölkinálja önmagát, a másik törekvése az volt, hogy mennél inkább lehetetlenné tegye mindenki másra nézve, hogy nélküle vállalhassa az ország kormányzását.

Ezek az urak, — mondotta Tisza — akik szeretnek úgy odaállani az ország közvéleménye elé, mintha ők volnának az egyedüli elvű emberek Magyarországon, ezek az urak az összes függetlenségi elveket gondolkodás nélkül a sutba dobták, mert hiszen a függetlenségi elvek szemben a 67-es állásponttal, csak azok, a melyek a 67-iki kiegyezés ellen irányulnak, a melyek az 1867. évi XII. törvények módosítását kívánják. Ilyen törekvése a Justh-pártnak egyetlenegy sincs. De tovább menve, minden gondolkodás, minden habozás nélkül sutba dobták azokat a katonai követeléseket, a melyeket az 1867. évi XII. törvények alapján támasztottak a koalíció többi rétegei. A Justh-párt minden habozás nélkül sutba dobta a függetlenségi követeléseket és azután elővett egyetlenegy kérdést: a bankkérdést. Ezzel a bankkérdéssel pedig úgy áll a dolog, hogy ők mindig hirdették, hogy a bankból és a dátumból nem engednek. És tény, hogy a körülményeknek rá nézve szerencsés alakulása abba a helyzetbe juttatta Justh Gyulát,

hogy azzal jöjjön vissza egy királyi kihallgatásról, hogy ő hű marad elveihez és ő felségének megmondta az igazat. Mint hogyha nagy férfi volna, aki ezt nem teszi és nem egyszerűen hitvány, silány fráter, aki az ellenkezőt teszi. Mert azt érteni lehet ha valaki szívenli magát, aki nem mondja meg az igazat, de azt nem érteni ha valaki dicsekszik azzal, hogy igazat mond. Még mikor embrió volt a Justh-párt, még mikor csak fejlődött a függetlenségi párt kebelében az az ellentét, a mely a Justh-pártot a Kossuth-párttól elválasztotta, akkor megindultak a tárgyalások a jelenlegi kormánynak egy oly tagjával, akiről mindenki tudja, hogy a közgazdasági közösség híve, és a kiről tudja és látja, — hiszen ezek a dolgok ma már nyilvános tények — hogy ő soha sem a bankot ígérte a vele tárgyaló Justh-pártnak, hanem mindig formulákat; megindultak a tárgyalások, folytak hétszámra, az igaz, eredményre a mult év nyara elején sem vezettek. De sajátságos, akkor konstata, hogy a jelenlegi pénzügyminiszter ur nem hozza nekik a külön bankot, de azért vigan tárgyalnak vele tovább. Az egész nyár, az egész ősz, tél, a barátságos érintkezések különböző árnyalatain, különböző fázisain mentek keresztül és egy második kísérletre vezettek, amely azután abban az ismeretes Justh-fele audienciában kapott negatív csattanós befejezést. Ezután az audiencia után is folyt vigan tovább az érintkezés és csak a mikor kitűnt, hogy ezek az érintkezések nem vezettek eredményre és kitűnt, hogy ezek az érintkezések a miniszterelnököt nem tartották attól vissza, hogy ezt a már teljesen munkaképtelenné vált, magát lejárt képviselőházat feloszlassa, akkor tört ki azután az a március 21-iki esemény.

Igy áll a dolog. Ha végignézzük az ellenzéki pártok magatartásán, itt nincs — egyet kivéve — senki — aki lángba akarja borítani az országot és nincs senki, aki a parlamentáris mus megakasztására törekedne. De van igenis egy párt, amely azt kívánja megszületése óta a multban, amely ezzel már a koalíció uralma alatt munkaképtelenné és lehetetlenné tette a megelőző parlamentet és amely ma is a legnagyobb cinizmussal hirdeti, hogy az új parlamentben lehetetlenné fog tenni mindent mindaddig, amíg a maga céljait el nem érte.

A régi képviselőháznak közel egyharmad része a márciusi 21-iki büntény által beszennyezve áll a választóközönség előtt és azzal a nyíltan cinikusan hirdetett állásponttal, hogy ő

az obstrukció rendszerével akarja ismét beszennyezni az összehívandó új parlamentet. Hát — mondotta Tisza — a nemzetet a sor, hogy adja meg erre a méltó választ.

Valóban a nemzetet a sor, hogy a veszedelmet fölismerve, a választásokkal lehetetlenné tegye, hogy ezek az emberek ilyen veszedelemben döntsék az országot. Tisza kritikája kemény, de minden tekintetben jogosult és igaz s ezt, ismételjük, mindenkinek, ki az ország boldogulását szíven viseli, alá kell írnia s teljes erővel közre kell működnie a kormánynak abban a törekvéseben, hogy az ország nyugodt, békés fejlődése biztosíttassék.

Választási mozgalmak Torontálban.

Nagybeeskerek, április 19.

A vármegyében folyó választási mozgalmakról érkezett mai jelentéseink a következők:

Rohonyi Gyula köszönete.

Rohonyi Gyula államtitkár, Nagybeeskerek város képviselője öltje a nagybeeskereki nemzeti munkapárt legutóbbi nagygyűlésének üdvözlőre a következő levelet intézte Franz J. L. pártelnökhez:

Budapest, 1910. április hó 17-én.

Nagys. Franz J. L. pártelnök urnak,
a nagybeeskereki nemzeti munkapárt elnökének
Nagybeeskerek.

Igen tisztelt pártelnök ur!
Tisztelt barátom!

A nagybeeskereki nemzeti munkapárt nagygyűlése részéről névnapom alkalmából nagyvágos pártelnök ur utján hozzáam juttatott megfizetendő üdvözlőt — távollétem folytán — a mai napon vettem kézbe.

Annál nagyobb jelentőséget tulajdonítok ennek a szívélyes üdvözlőnek, mert azok részéről eredt, a kikkel politikai és érzelmi közösségben vagyok.

Van szerencsém nagyságodat felkérni, hogy legmelegebb köszönetemet és viszonzó üdvözlőmet pártunk igen tisztelt tagjai előtt tolmácsolni méltóztassék.

Hálás köszönetem és kiváló tiszteletem

A „TORONTÁL” tárcája.

Az elégtétel.

A szárnahajcsár sietette a két szomorú kis fogat találkozását. Ott haladtak Berck homokos tengerpartján, ahol szürke apró szamarak a betegek kis kocsjait vonszolják. M. Debange önkéntelenül üdvözölte a fiatal hölgyet, aki szembejött vele, a midőn a szél fölkapta a bólintó hölgy fátylát s M. Debange belenézve a kitűnő areba, fölkiáltott:

— Ön az, asszonyom!

Ugyanakkor a hölgy is szinte föliskoltott. Egy pillanat alatt föltámadt egész multjuk: ifjúkori szerelmük, a családi akadályok, mert emiatt nem egyesülhettek, a fiatal leány vagyonatlan volt, viszont az ifjú mérnök sorsa sem volt még biztosítva. De a mosoly megjegedt ajkukon. Az emlék rögtön tovább fűződött; mindketten gazdag házassággal szereztek maguknak anyagi függetlenséget és lelki bajokat, szinte tragikus hangulat fogta el őket.

M. Debange volt az első, megszólalt:

— Az ön babája?

— Igen — intett Mme de Lure elfordítva fejét.

— És az enyém — vallotta meg a férfi. Aztán nyugtalanul szólt:

— Sulyos baj?

— Csontsorvadás.

— Szent Isten! — döbbsent meg M. Debange.

A szó úgy koppant, mint a jégdarab. Szótlanul néztek meg egymás beteg gyermekét, a sápadt, szenvedő, vékony arcokkákat.

A csönd kínos volt s M. Debange megnevezte a kórházat, ahol gyermeke, leánykája el van helyezve.

— Csak látogatába jöttem s csak pár napig maradok.

— Én — szólt Mme de Lure — itt vettem lakást, egy villában, hogy ne kelljen elválnom...

Az anyák dicsőséges szava elhalt az ajkán, nem mert kimondani „a fiamtól.” Csak ennyit mondott csöndesen.

— Az én kis betegemtől.

Intett s a két fogat egymás mellett haladt tovább előttük. Szinte úgy érezték, mintha gyászmenetben haladnának. Nem láttak többé maguk körül semmit, sem a végtelen tengerpartot, sem a kórházak erdejét, sem a betegek karavánjait, sem a hálszokat, kik meztelen lábbal tapostak a finom homokban, sem a távoli tengert, a mely sötétlen és misztikusan zugott a szürke, alacsony ég alatt. Nem néztek, csak egymásra. A faji érzés lázongott bennük a megcsalt apai s kielégíthetetlen anyai vágyakban. Gyűlölet támadt a nőben a koros férfi iránt, aki megvette s leigázta őt s a férfiben szeles és fejletlen felesége iránt, aki

csupán gyarlóságait volt képes gyermekére átörökíteni. Hát nem egymásnak termetek ők, az egészségesek, szépek, életrevalók?

Ez a gondolat elborította homlokukat. Könnyű és szinte könnyes mosolylyal sóhajtott M. Debange:

— Ah, az élet!

Egy hasonló sóhaj felelt neki. Az élet, ez a szó vette át a vádat mindenkiről, a szülőkről, akik bölcs számítással idejuttatták gyermekeiket találkozóra, ide, Berckbe. És mind a ketten arra gondoltak, hogy, ah, ha ellenállottak volna a szülők polgári vágyainak s egyesülnek! Bizony, az élet kemény! Sulyos leckét ad!

Könnyek perdtültek le a nő arcán s a férfi pálcájával szétverte a puha homokot.

Egy hang verte föl őket gondolatukból.

— Monsieur — szólt egy gouvernant, — visszatérjünk?

— Jó felelte M. Debange.

— Ön is forduljon meg — mondta Mme de Lure a szárnahajtonőnek.

Megállottak s látták, hogy távolodnak el, hogy távozik a két szomorú fogat. Csak véghetetlen szomorúságot éreztek lelkükben.

Egyedül maradtak M. Debange, hogy a csöndet megtörje, megszólalt:

— A tenger dagad!

Aztán soká nem szóltak ismét semmit. Léptük taktusra haladt a parton; olyan lélektele.

VEGYEN!

224—22.14

Harisnyákat, napernyőket, kalapvirágokat
nemkülönbön minden egyéb
női tavaszi ruhákhoz való
diszitő cikkeket.

Benó Testvéreknél

ezelőtt Kokits A. F.
rövid-, divat- és játékszerkereskedés
Nagybeeskerek.

A pillangóhoz. Alapított 1870-ben. Telefonszám 201.

kifejezése mellett maradtam a nagyságos párt-
elnök urnak hazafias üdvözlettel, igaz hive:
Rohonyi Gyula

A nemzeti munkapárt Nagykikindán.

Mint Nagykikindáról telefonálják lapunknak,
a nemzeti munkapárt ott ma délelőtt alakult
meg nagy lelkesedés mellett. Az alakuló gyü-
lésen Tellecsky Kristótot kiáltották ki egy-
hangulag képviselőjelöltnek. Az alakulásról lapunk
holnapi számában hozunk részletes tudósítást.

Az ozorai választókerületből.

Ozóráról jelentik lapunknak: Az ozorai
választókerület antalfalvai és központi járáshoz
tartozó községek választópolgárai vasárnap tar-
tották meg Ozorán a nemzeti munkapárt alakuló
gyűlését a választók impozáns részvétele mellett.
A kedvezőtlen időjárás dacára több százra menő
választó jelent meg a két járás minden községé-
ből. A gyűlést Dr. Oláh Béla nyitotta meg és
javaslatára elnöknek Mihajlovics Dusánt,
jegyzőnek pedig Gyorgyevits Szvetiszlav
választották meg. A megalakulás után a párt-
gyűlés egyhangulag és nagy lelkesedéssel Popo-
vics V. István, udvari tanácsost a Thökölánium
igazgatóját kiáltotta ki az ozorai kerület munka-
párti jelöltjének, kinek megválasztása biztos.
A gyűlésről üdvözlő sürgönyöket küldtek
Khuen-Héderváry gróf miniszterelnöknek,
Tisza István grófnak, Tallián Bélának a
Torontálmezei nemzeti munkapárt elnökének,
Dr. Dellimanics Lajos főispánnak és Popo-
vics V. István jelöltnek.

Dobriczáról írják nekünk a következőket:
Az alibunári járásban tegnap megalakult a nemzeti
munkapárt. A gyűlés helye Dobricza községe
volt, hová a járás színe-java gyűlt össze, hogy
zászlót bontson s a munkapárthoz való csatlakozását
kimondja. A kedvezőtlen időjárás, a
zuhogó eső dacára 600-nál több szavazópolgár
jött össze vasuton és kocsin, kik közül
nagyobbrészen a járás intelligenciája volt kép-
viselve. A gyűlés egyhangú lelkesedéssel elnökül
dr. Korsós Elemér alibunári ügyvédet választotta
meg, majd megalakította a nemzeti munka-
pártot s egyhangú lelkesedéssel képviselőjelöltül
Popovics V. Istvánt kiáltotta ki. Következett
ezután a községenkinti bizottságok megalakítása,
melynek befejeztével a képviselőjelöltet sürgönyileg
üdvöztették s felkérték a jelöltség elfogadásá-
ra; ugyancsak sürgönyileg üdvöztötte a gyűlés
Khuen-Héderváry Károly gróf miniszter-
elnököt, Tisza István grófot, Tallián Bélát
és dr. Dellimanics Lajos főispánt. Leirha-
tatlan volt a lelkesedés a választó granicsárok
között, kiket nem üres frázisok, nem presszió
hatása, hanem az igaz lelkesedés gyűjtött oly
impozáns táborba, aminő a járásban ember-
emlékezet óta nem volt. A lelkesedés, a jelölt-
höz való ragaszkodás oly fenséges volt, hogy e
lelkes tábor semmi sem fogja tudni megtevesz-
teni, hisz a munkapárt zászlójának diadalra jutá-
sát csak így tántoríthatatlan hívők képesek elő-
segíteni. A gyűlés, melynek folyamán számtalan-
szor kitört „eljen a király”, a legnagyobb rend-
ben folyt le s semmi sem volt, ami megzavarta

nül futottak előre, mint a homokszem, amely
láruk alatt csikorgott, míg elértek a kórház
kertjéig, hol az apró betegek fehér ágycsakkban
a szabadban feküdtek.

Ah, miért, miért nem szerették egymást
eléggé.
M. Debrange kissé megremegő hangon
susogta:

— Marthe! Marthe! Mit tettünk!

A nő lehajtott fejt s kezébe felejtette
kezt. Igen közel állottak, kezük, karjuk, válluk
érintette egymást és a szél, mint egy köpeny,
sodorta körül őket.

— Marthe! — szólt újra M. Debrange.

Megfordította fejt a hölgy s fölemelte egy
kissé. Keble hullámzott, szeme könnyörgött, mély-
ségesen és gomolyogva, mint a tengerár. És azt
sóhajtott:

— Paul!

Ajka félig nyitva maradt, mintha találkoznia
kellett volna a férfival.

És végre megértették az élet szavát, a
boldog, erős intést. A szerelem többnek látszott
nekik, mint elégtételnek, többnek, mint jognak:
helyrehozás kötelességének, mert fiatalok voltak,
szépek voltak. És még teljes erőben, a nagy,
gazdag élet kezdetén, a mikor képesek is voltak
a jóvátételre. S a tengerár zugása, mint valami
himnusz zengett a fűtükbe.

Jean Reibrache.

volna a granicsárokat ama elhatározásukban,
hogy a kibontott zászlót lelkesen követni fogják.

A zombolyai kerületből.

Mint Zombolyáról jelentik, Pirkner
János, a zombolyai kerület nemzeti munkapárti
jelöltje tegnap kezdte meg körutját a választó-
kerületben, a melynek összes községeit meg-
látogatja s mindenütt kifejti programját a
választók előtt. Az egész választókerületben nagy
a lelkesedés Pirkner iránt.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel
6 órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van
hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől
7/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5 órától 7-ig
urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben
gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7 óráig nyitva van.

Az ingyenes olvasóhelyiség és köz-
könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este
10-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10-ig.
Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

IDŐJÁRÁS.

(A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárási jelentése.)

Április 19.

Barométer emelkedő, délután 1:38 órákor: 748.8 mm.
Hőmérséklet: maximum 12.5 C., minimum 10.1. Csapadék:
4.5 Felhőzet: Ci—Cu 3. Szélirány és erősség: NW. 3.
Jóslat a következő 24 órára: Változóköny. Sok helyütt
csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást
tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül;
0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38
6 perctől másnap este 8 óra 38 percg; csapadék reggel
óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percg; felhőzet:
Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb =
esőfelhő, Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = bárányfelhő,
Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak,
S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság:
0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szél erősség: 0 =
szélcsend, 8 = nagy vihar.

— **Személyi hír.** Dr. Dellimanics
Lajos főispán ma délben kurjácsei birtokára
utazott, a honnan hivatalos ügyekben holnap
Budapestre megy s csak néhány nap múlva tér
vissza.

Jankó Ágoston alispán hivatalos utjáról
Budapestről visszaérkezett Nagybecskerekre.

— **A megyei zárszámadások.** Torontálvár-
megye állandó választmánya tegnap délután fél
4 órákor dr. Dellimanics Lajos főispán
elnökségével ülést tartott, a melyen Bielek
Antal tb. megyei főjegyző elterjesztette az 1909.
évről szóló zárszámadásokat, a melyeket a vá-
lasztmány elfogadott s a számvizsgálók számára a
felmentvény megadását javasolja a közgyűlésnek.

— **Halálozás.** Résztétel veszik a szomorú
hírt, hogy Trukly Lajos nyugalmazott főispáni
kiadó, ki hosszú évekig állott Torontálvármegye
szolgálatában 59 éves korában meghalt. A halá-
l eset nemcsak az elhunyt hozzátartozóit ejtette
gyászba, hanem nagyszámu ösmerősei között is
városszerte élénk részvétet keltett s a vármegye
székházára is kitűzték a gyászlobogót. A temetés,
a melyen részt fog venni a vármegye tisztikará-
nak a küldöttsége is, holnap délután lesz.

— **A nagybecskereki képviselőválasztók jövő
évi névjegyzéke.** Nagybecskerek város központi
választmánya tegnap délután dr. Perisics
Zoltán polgármester elnöklésével megtartott
ülésében bemutatták az 1911-re ideiglenes ér-
vénynyel birandó országgyűlési képviselőt vá-
lasztók névjegyzékét. A bizottság javasolja, hogy
a névjegyzék május hó 5-től 25-ig közszemlére
tétessék ki azzal, hogy az esetleges felszólam-
lások május 5-től 15-ig, az ezekre vonatkozó
észrevételek pedig május 15-től 25-ig adan-
dók be.

— **Czirbusz Géza előadása a munkásoknak.**
Dr. Czirbusz Géza, a nagybecskereki főgim-
názium tudós tanára tegnap este az Ellmer-féle
vendéglőben német nyelven előadást tartott a
nagybecskereki szociáldemokrata párt munkásainak
Magyarország népeiről. A szép számmal
egybegyűlt munkások nagy érdeklődéssel hallgat-
ták a szép és rendkívül tanulságos előadást,
melynek végeztével élénk ovációval tüntették ki
dr. Czirbusz Gézát. A tegnappal azután
befejezték a munkásoknak rendezett idej elő-
adások ciklusát.

— **A kövezési bizottság ülése.** Nagybecske-
rek város kövezési bizottsága tegnap délután
dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével
ülést tartott, a melyen jelen voltak: Jakóbi
Gábor, Naszke Károly, Konkoly Samu,
Hoff Nándor, Marinkov Pál, Schilesz
Lajos és Mattanovich György, utóbbi mint
a bizottság jegyzője. A bizottság tegnap
tárgyalt az écskai-uti lakosok azt a kérelmét,
hogy az Écskai-utca kocsiutjáról jobbra és balra
eső utat is kiköveztessek. A kérelmet a bizott-
ság most egyelőre kellő alap hiányában nem
tartja keresztülvihetőnek. Grubacszi Sándor
és társainak a Demkő-féle szőlőtől a kincstári
erdőig terjedő ut kikövezését egyelőre függőben
tartják, míg a Nagybecskereken a kincstári
erdő közelében felállítandó gazdasági iskola
ügye eldő. Ellenben javasolja a bizottság, hogy
a Vásár-tér eleje a meglévő kövezetlethez képest
kiköveztessek, a volt dr. Haidegger féle szőlőhöz
vezető ut feltöltessek s az ut mentén húzódó
vizfogó árok megnagyobbítsassék, hogy Uszlavá-
val szemben fekvő Bégaparton egy darab helyen
vizmerítő, a Hertelendy-utca végén pedig átjáró
létesítsassék, továbbá, hogy a Rezső laktanya
udvarának egy része kikavicsoltassék.

— **A nagykikindai szabad liceumból.** A to-
rontálmezei magyar köznevelődési egyesület
kebelében működő nagykikindai szabad liceumá-
ban vasárnap Major Lajos főgm. tanár tartott
előadást: Atheneről és Olimpiáról. Az előadás
anyagát 28 vetített képpel kísérték. Az előadást
Hauser Ignác és dr. Türk Marcell négy-
kezes zongorajátéka előzte meg, előadás után
pedig Kropf Ödönné énekelt dr. Türk Marcell
zongorakíséréte mellett

— **Árlejtések a törvényszéknél.** A nagybecs-
kereki kir. törvényszék elnöke árlejtést hirdet
papírneműekre, fűtési anyagokra és könyvkötészeti
munkákra, a papírneműekre vonatkozó ajánlatok
május 24-ig, a fűtési anyagokra május 28-ig, a
könyvkötészeti munkákra vonatkozó ajánlatok
pedig május hó 28-ig nyújtandók be a nagy-
becskereki kir. törvényszékhez.

— **Személyforgalmunk Boszniával és Hercego-
vinával.** A magyar királyi államvasutak igazgató-
ságától veit értesülés szerint az osztrák-magyar-
bosnyák-hercegovinai személyforgalomban 1904.
évi február hó 1-től érvényes személydíjazás
1910. évi június hó 1-én új kiadásban jelenik
meg, mely kiegészítéseken és helyesbítéseken
kívül részben felemelt, részben leszállított menet-
díjakat tartalmaz.

„Buziási Phönix” az egyedüli bakterium-
mentes természetes ásványvíz s ezért nemcsak
hazánkban, de az egész művelt világ orvosai
által mint legkiválóbb természetes, az egészség
előnyére való üdítő és gyógyvizként ajánlatik.
„Buziási Phönix” a hazai ásványvizek leg-
elterjedtebbje és az egész világon legelőnyöseb-
ben ismert. 222-3

Színház.

Színházi hetiműsor.

Kedden: „A vig özvegy.”
Szerdán: „Faust.” (Opera)
Csütörtökön: „A páholy.” (Vigjáték.)
Pénteken: „A sötét pont.” (Vigjátékudonság.)
Szombaton: „Faust.” (Opera)
Vasárnap délután: „Trenk báró.” (Operettudonság.) Este
„A fürdő szépe.” (Operette)
Hétfőn: „A botrány.” (Szinmű.)
Kedden: „A biboros.”

* **Jack a senki.** Somerset bohókás, pompás
szatírával fűszerezett darabját mutatta be tegnap
este a színtársulat. Sajnos az előadás igen gyöngö-
völt s a darab finom részletei ugyszólván teljesen
elveszték. Az első felvonás, a szerepüket nem
tudó előadókkal valóssággal kínos volt s ha az
egykes szereplők nem váltak volna ki az összjáték-
ból, hát az egész darab élvezhetetlen lett volna.
Gózon Béla, aki Jackot adta, továbbá H.
Lévai Berta és Mezei Margit azonban igen
jók voltak s nekik sikerült az előadást élvezhetővé
tenni. A társulat érdekében ismételnék, hogy ilyen
drámai előadásokkal nem szabad a közönség elé
állni. A színház tömve volt.

SZALLITÁSI, BIZOMANYI, INCASSO FIÓK-ÜZLET MEGNYITÁS NAGYBECSKEREKEN

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

PERL MÓR ÉS FIA SZALLITÓK

Iroda: Szerb hitközségi palota.
(Szerbtemplom-utca) Telefon 139.

Elvállalunk minden a szállítási szakma körébe vágó megbízást. Eszközünk mindennemű szállí-
tásokat helyben és vidékre, továbbá butorszállításokat saját patent butorszállító kocsiainkban, vala-
mint mindennemű beraktározásokat saját raktárainkban. Beraktározandó árukra előleget nyújtunk.

292-200.7

ALAPITTATOTT 1863. FŐÜZLET SZEGEDEN. ALAPITTATOTT 1863.

Törvényszék.

§ A megrágalmazott villammü igazgató. A nagybecskereki királyi törvényszék ma tárgyalta Hell Károlynak a rágalmozási pörét, aki a Nagybecskereken megjelenő „Unser Blatt” című német hetilapban azt írta egy szerkesztői üzenetben Beck Gyuláról, a városi villammü vezetőjéről, hogy állását hazugsággal és csalással szerezte meg. („Mit Lug und Trug”, mint ahogy a német eredetiben hangzik.) Beck Gyula ezért rágalmozás és becsületsértés miatt bepanaszolta Hellt s a törvényszék Junker János kir. törvényszéki bíró elnöklésével Hell Károlyt nyomtatvány útján elkövetett becsületsértés vétségé miatt 200 korona fő, 100 korona mellékbüntetésre, a perköltségek megtérítésére és jogerőre emelkedés után az ítéletnek az „Unser Blatt”-ban való közzétételére ítélte. A főmagánvádló és képviselője felebbezést jelent be, mert a rágalmozás vétségének fennforgása nem mondatott ki, míg Hell Károly és védője, az elítélés miatt felebbeztek.

TÁVIRATOK

A helyzet.

Budapest, április 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Justhék féktelen igazgatásainak, a melylyel az ország rendjét felforgatni igyekeznek, már meg van az első szomorú következménye. Az egyik biharmegyei községben ugyanis az ellenzék részéről felizgatott nép megtámadta a munkapárti jelöltet és kísérőit. Erre a csendőrfegyver dördült meg s egy halott s több sebesült lett áldozata az izgatásnak. Remélhető, hogy ez a szomorú véres eset arra készíti majd a népet, hogy nem hallgat a további izgatásokra és nem viszi a bőrét a mézszárszékre politikai stréberek kedvéért.

Tisza és Khuen tanácskozása.

Budapest, április 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma délelőtt 11 órakor Tisza István gróf felkereste Khuen-Héderváry gróf miniszterelnököt s vele háromnegyed óra hosszat tanácskozott.

A közös miniszteri értekezlet.

Budapest, április 19. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Bécsből jelentik, a csütörtökre tervezett közös miniszteri értekezletet elhalasztják s a jövő hét első napjaiban tartják meg.

Az első vér.

Budapest, április 19. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Nagyváradról jelentik, a margitai kerülethez tartozó Széplak községben vasárnap akarta megtartani programbeszédét ott Márkus László nemzeti munkapárti jelölt. Az ellenzék korteseitől fellázított nép azonban megtámadta a jelöltet és kísérőit s beszorította a község házára. A nép a község házat is ostrom alá vette, sőt a csendőroket is megtámadta. A csendőroket erre fegyverüket használták s a tömegre lötek. A csendőroket golyói Bálint Sándor nevű legényt megölték, egy embert súlyosan, többet pedig könnyebben megsebesítettek. A vizsgálatot megindították.

A választási izgatások ellen.

Budapest, április 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A félhivatalos „Magyar Nemzet” a széplaki véres eset kapcsán komoly szóval fordul az összes pártokhoz, jelöltekhez, választópolgársághoz, hogy mivel ezuttal az ország megnyilatkozásának korszakos jelentősége lesz, vivjük meg a harcot törvényes fegyverekkel s a meggyőződések ütközését polgárvér be ne szennyezzék.

A jelöltek ne izgassanak erőszakra s tiltsák meg ezt korteseiknek is. A pártvezetőségek pedig tagadjanak meg minden közösséget ilyen lelketlenségekkel. A polgárság izgatónak fel ne üljön s bőrét mézszárszékre ne vigye. Többet ér ennél a

jó magyar vér. A hatóságoknak minden körülmények között törvényes kötelességük a rend fentartása s a terrorizmus nem fog használni. Ne feledjük, hogy a tüntető tömeg összeállítását jelenleg nagyon különböz. Hol a kormányjelölt, hol pedig az ellenzéki pártvezér ellen fordul, mint pld. Kanizsán, Félegyházán és egyebütt, a jogrend védelmére pedig mindenkinek egyaránt joga van. Düljön el a választási harc további vérontás nélkül, őrizzük valamenynyien az ország becsületét s saját vérünket csendőrpuska elé ne kergessük.

Dreadnaughtok építése.

Budapest, április 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Félhivatalosan jelentik, hogy a kormány Dreadnaught-hadihajók építésével nem foglalkozik s az 1910. évi közös költségvetésben ilyen hajóépítésekről szó nincs.

A munkapárt hivatalos jelöltjei.

Budapest, április 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A félhivatalos „Magyar Nemzet” értesülése szerint nem való az a híresztelés, hogy a munkapártban vita folyék a jelölések dolgában. A valóság az, hogy a végrehajtó-bizottság tegnap és ma végleg megállapodott a jelölésekben.

Tisza István Sárospatakon.

Budapest, április 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Tisza István gróf legközelebb Molnár Viktor jelöltségének a támogatására Sárospatakra megy s ott beszédet mond.

Roosevelt Bábólnán.

Budapest, április 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Roosevelt Tivadar, Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter kíséretében ma Bábólnára ment, az állami ménes megtekintésére. Roosevelt este visszatér Budapestre, a honnan azután elutazik.

Nagy szerencsétlenség Szegeden.

Szeged, április 19. (A „Torontál” ered. távirata.) A Pálfi-féle gyufagyárban borzalmas szerencsétlenség történt. A gyufagyár nagy kazánja ugyanis felrobbant s a robbanás 11 embert megölt, 21-et pedig súlyosan megsebesített.

Orville Wright Budapestben.

Budapest, április 19. (A „Torontál” ered. távirata.) Orvil Wright a híres aviatikus Wright-testvérek egyike Budapestre jön s ott fel fog szállni.

Határidő-üzlet.

Budapest, április 19. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	24'80 — —
Buza (májusra)	24'80 — —
Buza (októberre)	21'38 — —
Rozs (áprilisra)	16'56 — —
Zab (áprilisra)	13'32 — —
Tengeri (májusra)	11 64 — —

Gyermekeknek

Kiváló táplálószer egészséges és gyöngye, a fejlődésben visszamaradt bármilyen koru gyermekeknek. Előmozdítja a csont és az izom képződését s úgy elhárítja és megszünteti a hasmenést, béihurutot és hányászkéledést, mint semmi más szer.

és felnőtteknek. 234(2)-41

Közgazdaság.

„Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, április 14.

A tőzsde az elmúlt héten szilárd alaphangulat mellett változó irányzattal folyt le, mindazonáltal végeredményben csaknem az összes forgalomba került értékek árfolyamának színvonala a múlt hetivel szemben emelkedést tüntet fel.

Különösen kiemelendő a Magyar Általános Hitelbank részvényeiben kifejlődött élénk mozgalom és a jó kezek részéről mutatkozott nagymérvű kereslet az árfolyam tetemes emelkedését vonta maga után. A pénzületi részvények

közül a Budapesti takarékpénztár és országos zálogkölcson részvénytársaság részvényei is nagyobb tételekben vásároltattak, összefüggésben azzal, hogy ezen intézet — tekintettel az új fejlődésére — alaptőkéjét 10 millió koronáról 15 millió koronára fel fogja emelni és a kibocsátásra kerülő részvények közül 5000 darabra a régi részvényeseknek tartatik fenn az elővételi jog; a hátralevő új kibocsátású részvények egy részének átvételét, illetőleg a takarékpénztár a „Hermes” magyar általános váltóüzlet részvénytársasággal megállapodást létesített. Tőkefelemelésre készül továbbá a Magyar általános takarékpénztár r.-t. is, mely intézet az új részvények elhelyezésének garanciája tekintetében a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank és Assicurazioni Generali-val szerződést kötött.

A budapesti kedvező építkezési konjunktúrának tartósságára való tekintettel a téglártekek iránti érdeklődés a budapesti tőzsdén egyre tart és különösen Ujlaki, István és Egyesült tégl- és cementgyári részvények emelkedő árfolyamok mellett nagy keresletnek örvendtek. A Budapesti Közuti Vaspálya részvények a lefolyt héten is el voltak hanyagolva, míg a Budapesti villamos városi vasut részvények egy csoport részére nagy tételekben vétettek ki a piacból.

A 112,550.000 kor. névértékű 4%-os magyar koronajáradék-kötvényekre a Rothschild konzorcium által folyó 12-én rendezett subscripció nagyon kielégítő eredménnyel járt és ez alkalommal a külföld bizalma is hathatós módon nyilvánult meg járadékkötvényeink iránt. A jegyzésre, amennyiben a címletek legalább 6 havi időtartamra le nem kötötték, a jegyzések minősége szerint legfeljebb 20%-ig terjedő repartíció válik lehetségessé. A subscripciónak ezen kedvező eredménye előreláthatólag előnyösen fogja a járadékpiacot befolyásolni, ámbár egyelőre a spekulációs jegyzésekből eredt anyag piacra jutása az árfolyamemelkedést némileg korlátozza.

A sorsjegypiacon a folyó hó 25-én megtartandó húzás alkalmából fokozott érdeklődés nyilvánul a Magyar jelzáloghitelbanki konverzionális nyereséjkötvények iránt; ezenkívül a kisebb sorsjegynemekben tartós és számottevő kereslet jelentkezik.

A pénzületi viszonyok a lefolyt héten nem szenvedtek lényeges változást és jó benyomást keltett azon körülmény, hogy az angol bank részéről várt kamatlábemelés elkerülhető volt, amiből a pénzpiac jövő alakulását is barátságosan ítélik meg.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

	április 7.	április 14.
magyar hitel részvény	811.75	817.—
budapesti városi villamossági részv. 350.50	355.25	355.25
Egyesült tégl- és cementgyár tőzsv. 314.75	328.50	328.50
Ujlaki téglárészvény	324.50	341.50
Fonciere pesti biztosító részvény	389.50	402.50
	402.50	433.50

Felelős szerkesztő: **SOMFAI JÁNOS.**

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1909. október hó 1-től.

Erkezik:

a) **A nagybecskereki pályaudvarra:**

Temesvár, Versecz, Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 28 p.
Pancsovárol: délután 5 óra 15 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5:50 óra
Szegedről: (motorkocs) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.
Szécsányból: este 6 óra 40 perckor.

b) **A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:**

Zsombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsovárol: reggel 8 óra 27 perc.
Zsombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. délután 4 óra 10 perc. este 9 óra 02 perc.
Szécsányból: este 6 óra 31 perckor.

Indul:

a) **A nagybecskereki pályaudvarról:**

Pancsovárol: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 8 óra 46 p.
Szegedre: (motorkocs) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 8 óra 7 p.

b) **A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:**

Zsombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 15 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra reggel 8 óra 23 perc.
Zsombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 26 p. délelőtt 11 óra 55 p., délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 33 perc.
Szécsányra: reggel 6 óra 31 perckor.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zsombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zsombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.
Szécsány—Versecz: minden csütörtök és vasárnapon reggel 5 óra 30 perckor.

Hirdetmény.

A Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet bevezette

s e célból egy kiváló életbiztosító társasággal lépett összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő:

A belépni szándékozó kötelezi magát 1 **koronás heti részletek** fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenként eszközölni, előre esetleg több részlet is fizethető. Ezzel kapcsolatban minimális pótdíj ellenében egyszersmind életét is biztosítja.

15 év elteltével,

amikor az 1 koronás heti befizetés kamataival együtt 1000 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis

1000 (Egyezer) koronát kézhez kapja.

Amennyiben azonban **betevő már az első részlet befizetése után elhalálozna, az egész 1000 korona haladéktalanul esedékessé válik.**

Ha azonban a díjak befizetését 15 év előtt beszüntetné, ugy

betétjét kamatos kamataival bármikor kézhez kapja.

Beléphetnek 20—60 évig terjedő életkorban levők.

Egy-egy ügyfél több 1000—1000 koronás tételt is jegyezhet.

Amidőn a nagyközönség figyelmét az észszerű takarékoság eme legújabb módjára tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer a legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az összeg, melyet az országban ilyképen jegyeztek.

Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál a

Nagybecskereki takaré- és előleg-egylet mint részvénytársaság.

254—x 26

415/1909. tkvi sz.

315—1.1

Árverési hirdetmény kivonata.

A perlaszi kir. jár. bíróság, mint tkvi hatóság előterjesztett kérelem folytán a 9841/1909. tkvi sz. a. 1910. évi március 15-ik napjára kitűzött árverést beszünteti és a végrehajtási árverést dr. Stern Lázár nagybecskereki ügyvéd által képviselt Vuchenich Gyóka, Vuchenich Jóca, Vuchenich Gyókáné Vata, Vuchenich Jócáné Marina tomaseváci lakosok javára 347 kor. 10 fill. tőke, 24 kor. 50 fill. már megállapított, 20 kor. 30 fill. jelenlegi s a még felmerülő költségek kielégítése végett az 1881: LX. t.-c 144. §-a alapján és 146. §-a értelmében Nikolics Dimitár, Nikolics Dragomir tomaseváci, Nikolics férj. Dabits Gyula torontálszigeti, dr. Pejov Péter pancsovai ügyvéd, mint az ismeretlen helyen tartózkodó Nikolics Szócsa ügygondnoka ellen az ezen kir. járásbir. területén fekvő és a Tomaseváci község határában fekvő és a tomaseváci 519. számú tljvben foglalt IV. d. 101. hrsz. 1 h. 800 □-öl I. o. szántóra 334 kor., IV. d. 138. hrsz. 284 □-öl szőlőre 116 kor., IV. d. 138. hrsz. 100 □-öl kertre 24 kor., IV. d. 394. öi. sz. ház 800 □-öl házhelyre 224 kor.-ban megállapított kikiáltási árban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Tomasevác községében 1910. évi május 14-ik (tizen-négy) napjának d. e. 9 órájkor fog megtartatni a következő ugy a tkvi hivatalban, mint Tomasevác s a szomszédos községek községében kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár fentebb olvasható
1. Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -án alól nem fognak eladatni.

2. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10°/o-át készpénz-

ben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vevő köteles azt a vételár megfelelő %-áig kiegészíteni.

A kir. kincstár bánatpénz nélkül árverezhet.

Perlaszon, 1910. évi január hó 20-ik napján, a kir. járásbíróság, mint telekvi hatóságnál.

Bodnár,
kir. albiró.

992/1910. kig. sz.

Antalfalva község előljárásihatóságától.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy Antalfalva község képviselőtestülete a **községi iskola kibővítését** határozta el 8515 kor. 12 fill. összeg erejéig.

Felhivatnak mindazon vállalkozók, kik ezen épület, illetve tantermek építésére vállalkozni szándékoznak, hogy zárt ajánlataikat folyó évi május 1-ig adják be Antalfalva községelőljárásihatóságánál. A szóbeli árlejtés folyó évi május 7-én d. u. 4 órakor lesz megtartva Antalfalva község-házánál.

Egyéb feltételek, illetve terv és költségelőirányzat a hivatalos órák alatt Antalfalva község jegyzői irodájában betekinthető.

Antalfalva, 1910. évi április hó 18.

Petrik János,
biró.

318—31

Mesterovits,
jegyző.

A jegyzői teendőkhöz teljesen jártas, józan kisegítő munkást keresek

azonnali belépésre. Eddigi működése okmányilag igazolható.

Meng J. jegyző, Szárcsa.

320—2.1

HIRDETÉSEKET

a legjutányosabb árban számítva közöl Torontálvármegyében legolvasottabb, legelterjedtebb lap a

„TORONTÁL” politikai napilap.

SZÁMADÓ KANÁSZ

:: állást keres. ::

Ajánlatok kéretnek

Kiss József Mészáros Lázár-utca 58.

322—3.1

Ügyes

gőzek egépesz

321—2.1

és egy ekekormányos kerestetik május 1-ére való belépéssel. — Ajánlatok

Uradalmi tisztartóság, Bánlak
cimre intézendők.